

PATVIRTINTA  
Klaipėdos lopšelio-darželio „Papartėlis“  
direktorius  
2022 m. rugsėjo 27 d.  
įsakymu Nr. V1-79

**KLAIPĖDOS LOPŠELIO - DARŽELIO „PAPARTĖLIS“  
NEFORMALIOJO VAIKŲ ŠVIETIMO TAUTODAILĖS UGDYMO PROGRAMA**

**I SKYRIUS  
BENDROSIOS NUOSTATOS**

1. Švietimo teikėjas – Klaipėdos lopšelis-darželis „Papartėlis“ (toliau – Įstaiga), įregistruota Juridinių asmenų registre, kodas 190435843. Teisinė forma – biudžetinė įstaiga. Grupė – ikimokyklinio ugdymo mokykla.
2. Įstaigos buveinės adresas – Reikjaviko g. 5, 94245 Klaipėda, tel. (8 46) 346 306, el. p. adresas: info@papartelis.lt, interneto svetainės adresas: www.papartelis.lt.
3. Programos pavadinimas – Neformaliojo vaikų švietimo Tautodailės ugdymo programa (toliau – Programa).
4. Programos rengėjai – Ona Palevičienė, direktoriaus pavaduotoja ugdymui, Jūratė Minkevičiūtė, neformaliojo (papildomojo) ugdymo mokytoja.
5. Programos trukmė – tęstinė.
6. Tikslinė amžiaus grupė – ikimokyklinio ir priešmokyklinio amžiaus vaikai.
7. Programos įgyvendinimui Įstaigoje sukurtos palankios materialinės ugdymo(si) sąlygos: įrengtas dailės kambarėlis, sukurta tinkama aplinka meninei veiklai ir saviraiškai, įsigytos įvairios dailės raiškos priemonės.
8. Neformaliojo vaikų švietimo Tautodailės ugdymo programa integruota į Įstaigos Ikimokyklinio ugdymo programą ir Priešmokyklinio ugdymo bendrąją programą ir vykdoma ugdymo proceso metu.

**II SKYRIUS  
PROGRAMOS TIKSLAS IR UŽDAVINIAI**

9. Tikslas – turtinti vaikų etninės kultūros patirtį, plėtojant etninės raiškos įgūdžius.
10. Uždaviniai:
  - 10.1. ugdyti jautrumą gamtai, tautodailės kūrinių spalvų ir formų deriniams, liaudies meno ženklams;
  - 10.2. supažindinti su lietuvių liaudies tradicijomis ir amatais;
  - 10.3. skatinti dalyvauti liaudies meno renginiuose, vaikų kūrybinių darbų konkursuose, parodose, šventėse Įstaigos, miesto, respublikos mastu.

**III SKYRIUS  
PROGRAMOS TURINYS**

11. Turinys:
  - 11.1 Ikimokyklinis ugdymas:

| Eil. Nr. | Veiklos sritys        | Turinys                                                                                                                                |
|----------|-----------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| 1.       | Aplinkos pažinimas ir | Vaikai stebi ir tyrinėja įvairius tautodailės dirbinius, plečia savo pažintį su tradiciniais lietuvių liaudies buities rakandais, namų |

|    |               |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            |
|----|---------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|    | tyrinėjimas   | <p>apyvokos daiktais, bando juos atvaizduoti piešiniuose, dekoruoti tautodailės raštais, domisi medžiagomis ir įvairiais tautodailės būdais. Analizuoja, iš kokių medžiagų ir koku būdu padaryti darbai (išausta lininė servetėlė, nulipdytas molinis dubenėlis, išdrožtas medinis šaukštas). Laisvai renkasi priemones tautodailės dirbiniams (siūlus, odą, vilną, drobelę, lino audinius, dekoratyvines juosteles, molį, džiovintus augalus, medinius stalo įrankius, kartonines dėžutes, akrilinius dažus) ir įgyvendina savo idėjas. Susipažįsta su lietuvių liaudies architektūra (gyvenamais namais, bažnyčiomis, malūnais, koplytėlėmis), namų interjero detalėmis (krosnimis, skryniomis, spintomis, pečiumi ir kt.). Gamtos kampelyje tyrinėja, analizuoja, iš gamtinės medžiagos dėlioja, klįjuoja gamtos paveikslus, gyvūnus, augalus. Gamtines priemones naudoja pagal metų laikus (pavasari – sėklytes, žolės stiebelius, pumpurėlius, šakeles, žiemą – eglės, pušies šakeles, kankorėžius, rudenį – spalvotus medžių lapus, kaštonus, giles, šermukšnių uogas, obuoliukus). Kūrybiniais darbais keičia, gražina įstaigos vidaus ir lauko erdves, dalyvauja įvairiose organizuojamose parodose Įstaigoje, mieste, šalyje.</p> |
| 2. | Meninė raiška | <p>Stebi ir analizuoja įvairias tautodailės knygas, reprodukcijas, fotoalbumus, išlikusius senovinius buitinius daiktus (lygintuvus, austas juostas, klumpes ir pan.). Pojūčius išreiškia įvairiomis dailės priemonėmis ir tautodailės elementais (ornamentika, simboliais, ženklais). Piešiniais, ornamentais, simboliais dekoruoja buitinius daiktus (popierines lėkštutes, medinius šaukštus, puodukus). Dailės priemonės jungia su įvairiomis medžiagomis: siūlais, vilnonės, lininės medžiagos skiautelėmis, moliu, sausa ir natūralia gamtine medžiaga. Kuria įvairias kompozicijas iš gamtinės medžiagos ne tik plokštumoje, bet ir trimatėje erdvėje (moliniai indai, skulptūrėlės, suvenyrai). Klausosi lopšinių, dainelių, lietuvių liaudies pasakų laisvai jas improvizuoja, kuria iliustracijas.</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |
| 3. | Kūrybiškumas  | <p>Susipažįsta su tradicinės ornamentikos ir tautodailės motyvais (simboliais, būdingomis tautinių rūbų spalvomis ir kt.), dekoruoja pateiktus kontūrinius piešinius tautodailės motyvais (puodynės, margučius, dubenėlius), kuria savo piešinius, panaudodamas tradicinės ornamentikos elementus, dėlioja mozaikas, dėliones iš gamtinės medžiagos. Klausosi lietuvių liaudies dainų, pasakų, piešiniais pavaizduoja išklaustyto pasakos ar aptartos dainelės nuotaiką, veikėjus. Įgyja naujų žinių ir idėjų apie daiktus ir jų panaudojimą, medžiagas, jų savybes, taikymo būdus. Savitai panaudoja turimas žinias, geba jas pritaikyti, įgyvendindamas spontaniškai kylančias idėjas.</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |

#### 11.2 Priešmokyklinis ugdymas:

| Eil. Nr. | Kompetencijos | Turinys                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |
|----------|---------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| 1.       | Kultūrinė     | <p>Laisvai ir drąsiai reiškia įspūdžius ir savo potyrius, stebėdamas įvairius tautodailės kūrinius. Domisi tautodailės žanrais (kalvyste, medžio drožyba, audimu, pynimu, rišimu, keramika ir kt.). Įsisavina naujus pasaulėjautos išraiškos būdus (simbolika, ornamentika, ženklus). Gamina įvairius tradicinius dirbinius, įgyja naudingos darbinės patirties. Kuria gamtinės medžiagos kompozicijas, dekoruoja, iš molio lipdo įvairius indus (puodukus, ąsočius,</p> |

|    |              |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |
|----|--------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|    |              | <p>krepšelius, lėkštutes). Grįžta prie pradėtos veiklos, tobulina ją. Eksperimentuoja su įvairiomis priemonėmis erdvėje ir plokštumoje. Naudoja tautodailės žanrus ir dailės technikas (piešimą spalvotais pieštukais, vaškinėmis kreidelėmis, pastele, anglimi, tapybą guašu, akvarele, akrilu, ornamentiką tušu, audimą vaikiškomis staklėmis, pynučių pynimą, rišimą, įvairių buities daiktų, indų dekoravimą, atviručių kūrimą iš džiovintų augalų). Perteikia pasakojamosios ir dainuojamosios tautosakos motyvus, vysto siužetą.</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            |
| 2. | Komunikavimo | <p>Savarankiškai pasirenka įvairias rudens gėrybes ir formuoja įvairias kompozicijas, vertina situaciją, derina ketinimus ir veiksmus. Kurdamas bendrus kolektyvinius darbus mokosi susikaupti, išlaikyti dėmesį, dirbti šalia vienas kito, tartis su draugais dėl bendro rezultato. Vertina save ir savo gebėjimus, didžiuojasi savo kūryba. Išklauso kitų nuomonę, diskutuoja, tariaisi, reaguoja į pastebėjimus. Klausydamas lietuvių liaudies dainų, muzikinių kūrinių išreiškia savo jausmus, emocijas, patirtus pojūčius sugeba išreikšti dailės priemonėmis. Domisi tautodailininkų kūryba, jaučia kūrinių emocinį atspalvį, sugeba jį apibūdinti, naudoja įvairias dailės ir tautodailės technikas (tapyba guašu ir akvarele, piešimas spalvotais pieštukais, vaškinėmis kreidelėmis, pastele, siuvimas vilnoniais, lininiais siūlais, šiaudais, ornamentų dėlionės iš gamtinės medžiagos: gilių, kaštonų, gėlyčių, smilgų, lapų, akmenukų). Lauke dėlioja ant žemės paviršiaus įvairius vaizdinius iš gamtinės medžiagos (obuolių, kriaušių, morkų, įvairių uogų), domisi kitų darbais, bendrauja, dalijasi priemonėmis bei medžiagomis.</p> |
| 3. | Pažinimo     | <p>Savo emocijas, požiūrį išreiškia piešiniais, darbeliais. Susipažįsta su įvairiais tautodailės žanrais. Stiprina dvasinį ryšį su supančia gamta, žmonėmis, šeima, tėvyne. Atsiranda poreikis tyrinėti ir pažinti senelių, prosenelių gyvenimą, buitį, papročius, tradicijas. Tyrinėja tautodailės žanrus, įvairias medžiagas, eksperimentuoja. Naudoja dailės ir tautodailės technikas: pynimą, rišimą, siūlų vyniojimą, molio lipdymą trimatėje erdvėje ir plokštumoje, dekoravimą įspaudais, molio plokščių raižymą, koliažą, dėliones iš gamtinės medžiagos (kankorėžių, kaštonų, gilių, vaisių, daržovių, lapų), puokščių kompozicijų kūrimą iš džiovintų augalų.</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |

12. Programa pritaikoma įvairių ugdymo(si) poreikių turintiems vaikams. Atsižvelgiant į vaikų individualius ugdymo(si) poreikius, parenkamos užduotys, priemonės, individualūs ugdymo - (si) metodai ir formos.

#### IV SKYRIUS PROGRAMOS METODAI, FORMOS IR PRIEMONĖS

13. Metodai: tautodailės dirbinių analizavimas ir aptarimas; eksperimentavimas, individuali ir bendra kūrybinė veikla, projektai, edukaciniai užsiėmimai, pasakojamosios ir dainuojamosios tautosakos kūrinių klausymas, pasakų sekimas, mįslių minimas, greitakalbių sakymas; veikla grupėje ir lauke.

14. Formos: piešinių parodos, projektai, konkursai, šventiniai renginiai Įstaigoje, mieste, šalyje, ekskursijos, edukacinės veiklos, bendros vaikų, tėvų ir pedagogų kūrybinių darbų parodos.

15. Priemonės: knygos, fotoalbumai, tautodailininkų darbų reprodukcijos, pasakojamosios ir dainuojamosios tautosakos kūrinių įrašai, išlikę senovės buities daiktai (krepšeliai, žibalinės lempos, klumpės, verpstės), priemonės tautodailės dirbiniams (audimo staklės, rišimo, perpynimo

tinkleliai, siūlai, vilnos lino drobėlės audiniai, molis, gamtinė medžiaga), dekoravimo indai (lėkštės, skrynelės, šaukšteliai, vazonėliai), dėžutės individualiam darbui su gamtine medžiaga.

## **V SKYRIUS**

### **VAIKŲ PASIEKIMAI IR JŲ VERTINIMAS**

16. Įgyvendinus programą:

16.1. gerbs ir saugos gamtą, pastebės ir džiaugsis savita lietuvių liaudies kūryba, tobulės asmeniniai kūrybiniai gebėjimai;

16.2 įgis žinių apie etnokultūrą, kūrybinė raiška praturtės lietuvių liaudies meno simboliais ir ornamentais;

16.3. dalyvaus vaikų kūrybinės raiškos projektuose, konkursuose, parodose, gyvai susipažins su Klaipėdos krašto liaudies meistrais, dalyvaus edukacinėse etnokultūros centro veiklose.

17. Vaikų ugdymo(si) pasiekimai ir pažanga vertinami pagal Įstaigos vaikų pasiekimų ir pažangos vertinimo tvarką.

---

SUDERINTA

Klaipėdos lopšelio-darželio „Papartėlis“  
tarybos 2022 m. rugsėjo 12 d.  
posėdžio protokoliniu nutarimu  
(protokolo Nr. V4-4)

SUDERINTA

Klaipėdos miesto savivaldybės administracijos  
Švietimo skyriaus vedėja

Laima Prižgintienė  
2022 m. rugsėjo 26 d.